

150000 SLOV

texty odjinud

VIII/89/22

Československo: Dubček v Itálii (1-11); Mlynář v Budapešti (11-14); Ještě Pražské jaro (14-22); Mnichov (23-31); Smysl českých dějin (32-39)

Střední a východní Evropa: Oromanizace ruského impéria a střední Evropa (40-68); Jugoslávie (68-73); Rozhovor s K. Groszem (73-76); Transylvánie (77-84)

SSSR: Přestavba — hrst argumentů (84-89); Hospodářství (89-107); Armáda (108-118); Lenin, Stalin, Brežněv (119-137); Inteligence (138-142); Televize (142-146); Tábory (146-148);

Mnohonárodnostní imperium I. (148-156); Pobaltí (157-174); Arménie (174-177)

Čína: Čínský Sacharov (178-190)

Západní Evropa: Evropské perspektivy kulturní, politické a hospodářské (190-208); Itálie (208-224); Anglie (225-238); Francie (238-242); Španělsko (242-245); Rok po krachu na burze (245-246)

Asie: Japonsko (247-253); Jižní Korea (254-255); Vietnam (256); Indie (256-257)

Století uprchlíků II. — dokončení (191-195)

DUBČEK V ITÁLII

Andrea Tarquini

Vítali ho jako hrdinu

Obrací se ke všem s úsměvem, který rozzáří i jeho oči. S důstojností, již má vepsanou v tváři, se mu skoro daří skrytý neklid, který se ho zmocňuje. Pevně tiskne podávané ruce, uniká novinářům rychlým a svižným krokem, ale děkuje jim za pozornost. A dodává: „Jsem dojatý, že jsem tu s vámi, toto setkání je jako setkání s velkou láskou.“ Takový je Alexander Dubček po dvaceti letech: přijel objevit Západ do staré tvrze eurokomunismu. A učinit prohlášení hodné státníka: v evropském „společném domě“ se už nebude smět ani moci ignorovat, že Československo je jedním z hlavních mezinárodních problémů, otevřenou znicenou ranou jako, a víc než Afghánistán, odkud Sověti odcházejí. To je přibližně smysl projevu „Šaši s plachým pohledem“, který přečte dnes ráno na bologenské universitě, jež oslavuje 900 let od svého vzniku udělením čestného doktorátu právě jemu.

A to není všechno. Dubček dodává: trauma, které dosud tíží naši společnost, je dnes stejné jako před

dvaceti lety — velké dilema jak spojit socialismus s demokracií. Ptáte se mne, jsem-li zklamán osudem našeho pokusu? Odpovídám slovy slovenského básníka Laca Novomeského: „Zlo a jenom zlo se měří prostě bolestí.“ Přes to, co se stalo a k čemu došlo, bych začal znovu od začátku, a rád. Jako vědec, který studuje bacily, které ho nakonec zabijí.

Cítat ze Svatého Františka

Osmnáct let nevyjel představitel Pražského jara z vlastní země, a nikdy v životě nespátíl druhou půlku světa, vždyť vyrostl ve Stalinově Rusku. Rozhodl se pro cestu do Bologny navzdory hrozbám a zákazům a — jak přiznal — ledacos riskuje. Rozhodl se, že bude vystupovat jako politik a dnes ráno pronese v auditoriu Svaté Lucie své provolání adresované všem, jak novému Kremlu, tak Evropě spěchající vstříc roku 1992 i po reaganovské Americe.

Před ním nikdy žádný sesazený vůdce z Východní Evropy nemohl nebo nechtěl pronést víc než vlastní obhajobu: politický program evropského disentu, manifest, který jde dál než Chruščovův revizionismus a staví se na stranu těch, kteří touží po svobodě, blahobytu a bezpečí v Evropě za Labem. Dubček necituje ani jednou Marxe nebo Lenina, necituje žádného sovětského vůdce. Jediný komunistu, kterého připomene citátem, je Gramsci, podle kterého „pravda vítězí“. Opatrnou kopernikovskou revoluci hodnotí upouští představitel „nového kuzi — stejně a víc než Gorbačov — od jakého i